

**Hodnocení diplomové práce
Petry Koňakovské
„Pojem a právní důsledky překročení mezi nutné obrany a krajní nouze“**

Předložená diplomová práce obsahuje 110 stran textu a je přehledně členěna do úvodu, pěti kapitol a závěru. Vnější úprava práce je velmi pěkná. Okruh použité literatury je poměrně obsáhlý a přiměřený zvolenému tématu. Po formální stránce splňuje předložená práce požadavky na ni kladené.

Po stručném úvodu, ve kterém diplomantka nastiňuje zaměření své práce, se nejprve v obecné rovině věnuje institutům okolností vylučujících protiprávnost. Sociálně-právní význam těchto institutů, jakož i jejich místo v systému trestního práva, jsou vyloženy správně. Souhlasit třeba s výtkou stran nedostatečné informovanosti občanů o těchto institutech, jakož i s výtkou ohledně zavádějící medializace některých případů. Dobře jsou postiženy vývojové tendence právní úpravy. Kritika formulačních odlišností v přestupkovém zákoně a v občanském zákoníku je důvodná.

V následujících dvou kapitolách diplomantka analyzuje jednotlivé zákonné podmínky zkoumaných institutů a jejich překročení (exces). Kladně třeba hodnotit, že sledává rozdíl mezi podmínkami, které vytvářejí stav nutné obrany a krajní nouze, a mezemi dovoleného jednání při naplnění uvedených podmínek. Správně kritizuje snahy po extenzivním chápání požadavku subsidiarity. V případě proporcionality jednání v krajní nouzi však patrně nejde pouze o srovnávání významu zájmu ohroženého a obětovaného, ale především o porovnání hrozícího a způsobeného následku a míry jejich pravděpodobnosti. Záslužně je věnována pozornost též možným hlediskům pro posuzování proporcionality a přiměřenosti. Závěry, ke kterým zde diplomantka dospěla, jsou obhajitelné. Velmi pěkně je analyzována tzv. přiměřenost obrany, a to i z pohledu vývoje postojů právní teorie a praxe.

Na shora uvedený rozbor pak těsně navazuje pátá kapitola, věnovaná excesům a jejich právním důsledkům. Zde se diplomantka velmi podrobně a záslužně věnuje nejprve složité problematice subjektivní stránky činů, obsahujících exces. Propracovaná je rovněž analýza jednotlivých právních důsledků excesu. S diplomantkou třeba souhlasit především v tom, že nová úprava mimořádného snížení trestu odnětí svobody (oproti úpravě do konce roku 2009) je pro posuzování zkoumaných případů velmi příhodná. Pro úplnost sluší dodat, že za určité privilegování pachatelů, kteří při jednání v nutné obraně nebo v krajní nouzi nedodrželi podmínky a meze těchto institutů, by bylo možno považovat rovněž uložení alternativní sankce, či užití některé formy odklonu, což však patrně nebude pro takové situace typické. Diplomantce třeba přisvědčit, že otázka vyloučení trestnosti některých případů excesu je skutečně velmi složitá a sporná otázka.

Šestá kapitola práce je věnována některým vybraným otázkám, které s meritem diplomové práce souvisejí. Přisvědčit třeba názoru, že otázka negativního omylu není zcela prosta problémů. Kladně třeba hodnotit, že diplomantka zaregistrovala poměrně nové stanovisko trestního kolegia NS ČR k otázce automatických obranných zařízení.

V závěru své práce diplomantka přehledně a stručně shrnuje poznatky a názory, ke kterým ve své práci dospěla.

Celkově lze předloženou diplomovou práci považovat za velmi zdařilou. Kladně třeba hodnotit to, že diplomantka velmi dobře pracuje s literárními prameny a s judikaturou, na kterých sice hojně staví, avšak činí tak vesměs tvůrčím způsobem, jakož i to, že kriticky přistupuje k názorům v literatuře vysloveným a usiluje o vlastní pohled a stanovisko, které současně poměrně úspěšně odůvodňuje. Diplomantka prokázala velmi dobrou znalost zvolené problematiky a jejích širších souvislostí, včetně schopnosti samostatné odborné práce. Po obsahové stránce předložená práce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci.

S ohledem na provedenou rekonstrukci a nadále přetrvávající některé otevřené otázky je práce aktuální. Téma je přiměřeně náročné na teoretické znalosti a dosti náročné na zpracování vstupních údajů. Cíl práce byl splněn. Práci doporučuji k obhajobě.

Při ústní obhajobě by se diplomantka mohla vyjádřit k otázce, zda při ochraně majetku proti úmyslnému útoku lze vůbec útočníka úmyslně usmrtit, a to s ohledem na ustanovení článku 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Předběžná klasifikace: výborně

V Praze dne 18.1.2011

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
vedoucí diplomové práce